

KOSMETOLOJI EPI ESTETIK

Yon antrevi Sosyete Koukouy Kanada avèk Mendjaly epi Medjine Hyppolite

Entansyon nou semenn sa a, se louvri yon fenèt sou prezans fanm nou yo nan domèn kosmetoloji epi estetik avèk Medjine epi Mendjaly Hyppolite, (2 sè marasa), ki genyen yon antrepriz pou yo fè cheve medam yo bèl epi pou yo pran swen cheve moun, ki gen cheve kreyòl, oswa *cheveux frisés*. Objektif yo se itilize pwodui natirèl pou yo pran swen cheve epi fè medam yo konprann nesesite pou yo renmen tèt yo epi cheve yo an patikilye.

Pou Medjine avèk Mendjaly Hyppolite fè kalite travay sa a, yo louvri, depi nan ane 2009, **Frizé Frizé**, yon liy pwodui bote pou cheve. Si nou bezwen pi plis enfòmasyon sou **Frizé Frizé**, nou kab senpman al sou entènèt la epi tape non konpayi an.

Nan lespri pa nou, nan Soyete Koukouy Kanada, ta kab toujou gen mwayen pou medam yo aplike filozofi Kreyolizay la nan kalite travay yo ap fè a. Men, se pa oryantasyon sa a yo te chwazi. Pou moun ki pa konnen, men ki jan Manno Ejèn defini kreyolizay la, nan Sezon Papiyon, 2013, paj 23 : « **Kreyolizay kreye apati de mo** : «**kreyòl**» pou valè, **kilti, vizyon, epi «lizay» pou respè, mannyè, atitid, abitid.** » Avèk definisyon sila a, nou konprann, kreyolizay la pa gen limit. Nou kab devlope li, tou, nan nenpòt ki domèn ki nan lide nou, tankou, Antwopoloji, sosyoloji, lengwistik, swen natirèl ak pwodui ki soti Ayiti, elatriye. Se rezon sa a menm, ki fè nou ta renmen pou **Frize Frize** monte avèk li sou teren bèle oswa estetik. Men, tankou nou di li pi wo a, se pa oryantasyon konpayi an. Nou kab senpman swete, yo va rive la yon jou. Nou rete kwè genyen lespwa, paske yo chwazi ekri non boutik la avèk lèt /z/ nan plas /s/. Se yon fason pou yo bay, non pwodui yo ansanm avèk boutik anliy lan, yon konsonans kreyòl.

Genyen plizyè ane depi de sè sa yo deside mete tèt yo ansanm pou yo ede fanm kreyòl parèy yo -**nwa avèk rasin afriken** (sid sahara)- pran swen cheve yo ak pwodui natirèl. Kòm se pa moun nwa sèlman ki gen «**cheve frize**» (karakteristik cheve kreyòl), tout moun, ki genyen kalite cheve nou fenk mansyone pi wo a, kapab sèvi avèk pwodui ki soti nan boutik anliy **Frizé Frizé** a. Konsa, nan pami diri, genyen wòch ki goute grès. Ekspresyon cheve kreyòl la sòti nan kreyòl moun Sentlisi yo pale.

Pwodui nou pral gen chans wè sou sit **Frizé Frizé** a, se de sè sa yo menm, ki kreye yo nan laboratwa pa yo, ki nan sousòl lakay yo. Pou nou louvri antrevi a, nou ap mande medam yo pou yo pale nou de cheminman yo. Apre sa, nou pral abòde kèk pwoblèm moun ki gen cheve kreyòl kapab genyen epi pou nou louvri sou kèk fason yon moun kapab pran swen cheve li avèk pwodui ki soti nan laboratwa **Frizé Frizé** a.

-Koukouy Kanada : Kounye a, moman an rive pou nou prezante tèt nou, epi rakonte lektè yo cheminman nou anvan nou te louvri **Frizé Frizé**.

--**Mendjaly** : Mwen se Mendjaly Hyppolite. Apre mwen te fin konplete etid mwen nan *Université du Québec en Outaouais (UQO)*, kote mwen te genyen yon lisans nan *Sciences sociales et communication*, mwen te pase plizyè ane ap travay nan fonksyon piblik Kanada. Rive nan ane 2013, mwen te al enskri tèt mwen nan lekòl kwafi *The Ottawa Academy*. Rive nan ane 2015, mwen te al suiv kou nan *Deva Curl* nan Nouyòk. Se yon fason pou mwen te espesyalize mwen nan vrè pasyon mwen. Sa vle di, travay avèk moun ki gen cheve kreyòl (*cheveux frisés*).

Sa pa te fasil non. Anfèt, mwen te kab retounen nan zòn konfò mwen anndan Gouvènman Kanada a. Sepandan, kòm fanm nwa nan fonksyon piblik, mwen konnen li pa fasil pou nou pran pwomosyon. Konsa, mwen vin pran desizyon travay pou pwòp tèt mwen, nan yon chan aksyon ki se yon pasyon pou mwen.

-Kokouy Kanada : E oumenm Medjine, ki sa ou kab di nou sou tèt ou?

- Bon ! Mwen se Medjine Hyppolite. Mwen te toujou renmen lamòd epi swen bote. Sepandan, tankou anpil moun nan sosyete a, mwen konplete etid inivèsitè mwen yo. Menm jan ak sè mwen an, mwen te etidye nan *Université Québec dans l'Outaouais (UQO)*, kote mwen gen yon lisans nan *Sciences sociales et communication*. Anfèt, mwen avèk marasa parèy mwen an, genyen menm cheminman. Sanble nou pa te marasa pou granmesi. Apre kèk ane sèvis nan fonksyon piblik Kanada, mwen te enskri tèt mwen nan *Versailles Academy*, kote mwen te etidye swen makiyaj atanpasyèl. Apre sa, mwen te ale nan *College Algonquin* nan pwogram swen estetik. Menm jan sa pa te fasil pou Mendjaly a, sa pa te fasil pou mwen nonplis. Men, lè yon moun genyen konfyans nan tèt li epi li konnen sa li vle, pa gen anyen ki kab dekouraje li.

Nou dwe toujou sonje, lè yon moun chwazi pou li travay nan yon domèn kote li kab mete konpetans li an valè, li genyen potansyèl pou li fè mèvèy. Se pasyon Mendjaly avèk mwen genyen pou swen estetik, nou chak nan sektè pa nou, ki te motive nou reflechi epi devlope gam pwodui nou rele **Frizé Frizé** yo.

Nou te fè anpil esè. Nou te fè erè tou. Men, rive yon moman, nou te jwenn fòmil ki vin ban nou pwodui nou mete nan boutik an liy nou an epi ki fè bonè kliyan nou yo.

-**Koukouy Kanada** : Mendjaly, mwen ta renmen ou ban nou kèk enfòmasyon sou kalite cheve nou rele cheve frize yo.

Mendjaly: Bon! Men kèk karakteristik nou merite konnen sou cheve kreyòl (cheve frize). Se cheve mount ankou nou yo, ki gen rasin yo nan kontinan afriken an, mwen rele cheve kreyòl, se cheve ki merite anpil swen espesyal. An Ayiti, nou itilize **tout kalite vye mo negatif pou nou dekri cheve nou**, poutan cheve nou se noumenm menm, espesyalman noumenm fanm.

Cheve kreyòl yo, se cheve ki boukle natirèman. Sa vle di, yo gen fòm «vritte», yo anwoule, epi yo sere-sere. Se yon lòt fason pou mwen di nou, yo rasanble ansanm epi yo founi. Nan sans sa a, mwen kwè li nesesè pou mwen ban nou kèk konsèy pou noumenm, desandan Lafrik, pran swen cheve nou. Nou dwe idrate yo, byen demele yo, epi chwazi kwafi ki kab pwoteje yo.

Idratasyon: Cheve, nou rele cheve kreyòl yo, se yon seri cheve ki gen tandans pou yo pi sèk pase cheve lòt kalite moun.

Se esansyèl pou nou idrate yo regilyèman avèk pwodui espesyal ki fèt pou cheve kreyòl. Nou kab sèvi avèk krèm ki kab pèmèt yo rete imid. Nou dwe mete luil ladan yo pou nou nouri yo. Se enpòtan pou nou bwè anpil dlo pou nou kapab idrate kò nou epi cheve nou an menm tan..

Mwen dwe ajoute, lè cheve yo jwenn dlo, yo vin pi soup epi yo briye. Dlo fasilité tanspò nitriman esansyèl yo nan pati awondi rasin cheve a, ki anndan po tèt nou. Dlo kapab anpeche cheve nou vin sèch. Konsa, cheve yo p ap kase Nou kab sèvi avèk dlo pou nou lave cheve yo, retire salte pwodui nou mete nan cheve nou yo kapab kite ladan. Dlo a kapab retire ekstra sebòm (yon grès glann ki nan rasin cheve a pwodui.). Dlo se yon likid esansyèl pou cheve yo grandi.

Mwen ensiste sou enpòtans dlo a, paske anpil fwa, gen moun ki pa pran tan pou yo lave cheve yo regilyèman, paske yo pa gen tan.

Byen demele cheve nou: Akoz aparans fizik cheve kreyòl yo (yo anwoule epi yo konpak), li difisil pou noumenm kreyòl demele cheve nou. Pou nou rive byen demele yo, nou dwe sèvi avèk peny ki gen dan laj epi ki byen espase, oswa yon bwòs ki soup. Se yon fason pou nou pa kase cheve yo. Nou rekòmande nou demele cheve nou, lè yo mouye oubyen lè nou fin mete yon revitalizan pou cheve kreyòl ladan yo.

Kwafi pou pwoteksyon: Kwafi nou chwazi pou cheve nou, se kab yon fason pou nou pwoteje cheve nou tou. Nou kab fè très, twis, chiyon. Tout estil sa yo kapab ede nou pwoteje cheve nou pandan nou ap fè tèt nou bèl. Toujou sonje, pou nou chanje très yo regilyèman. Pi plis toujou, asire nou, moun ki ap mete très yo evite redi rasin cheve yo. Kalite estrès sa yo pa bon pou cheve nou.

Toujou sonje pawòl sa yo, pou nou anpeche cheve nou kase, nou dwe ba yo bon swen. Sa vle di, nou dwe itilize pwodui ki fèt espesyalman pou cheve kreyòl, fòk nou idrate cheve nou, pa pran kwafi ki kab mete cheve nou sou tansyon epi aji an dousè avèk cheve yo.

-Koukouy Kanada : Kounye a medam, mwen ta renmen konnen divès kalite pwodui nou fabrike pou nou ede moun ki gen cheve kreyòl yo.

-Medjine : Nou itilize plizyè kaltite pwodui natirèl. Alaverite, sa ki konte pou nou, se ede kliyan nou yo pran swen tèt yo avèk pwodui natirèl. Se prensipal rezon ki fè nou kreye **Frizé Frizé**. Sa ki pi enteresan an, kalite travay nou ap fè pou nou ede kliyan yo ban nou anpil kontantman. Konsa, tan nou envesti nan jere boutik la epi kreye pwodui yo vin tounen yon sous plezi.

-Koukouy Kanada: Di nou non, ki kalite pwodui natirèl sa yo nou itilize a? Ban nou non kèk ladan yo.

-Medjine: Nou itilize: Jojoba, non syantifik li se *Simmondsia chinensis*. Nou itilize tou *Flax seed*. Non li an franse se *Graine de lin*. Non syantifik li se *Linum usitatissimum*. Men jodi a, mwen vle pale, pi plis, avèk nou sou *Flax seed*. An franse yo rele li : *Graine de lin*. *Flax seed* la se yon plant ki plis grandi nan klima tanpere. Sepandan, li kapab grandi nan klima twopikal tou. Pou kantite nitriman plant sa a genyen ladan, li ta bon pou noumenm moun nwa (desandan Lafrik, nan sid Sahara a) ta eseye kiltive li nan peyi, kote nou ap viv yo. *Flax seed* la ekziste sou plizyè fòm: lui, gress epi poud.

Epitou, nou kab itilize li nan plizyè fason. Nan **Frizé Frizé**, nou itilize li sou fòm jèl.

Pou nou fè li tounen jèl, nou bouyi li. Anfèt, entansyon mwen, se pa pou mwen ban nou detay sou pwosesis preparasyon pwodui yo.

Sepandan, nou dwe konnen kèk nan benefis jèl nou fè avèk *Flax seed* la genyen. Anndan gress sa a, chimis yo jwenn yon pwodui ki rele Omega-3, ki se yon asid gra. Se yon pwodui ki kapab nouri bout anba rasin cheve a. Li bay chaf cheve a plis fòs, li pèmèt li lonje pi plis epi li anpeche li kase. Pi plis toujou, li ogmante elastisite chaf cheve a.

Lè *flax seed* la sou fòm jèl, li genyen vitamin E, ki ede cheve yo pouse.

Vitamin E a se an menm tan yon anti-oksidan, ki ede sikilasyon san nan chaf cheve a. *Flax seed* la genyen anpil lòt kalite nan fason li aji sou cheve a. Se poutèt sa, nan **Frizé Frizé**, nou renmen sèvi avèk jèl ki fèt avèk *flax seed* la. Anvan mwen pase nou Mendjaly, mwen dwe ajoute, nou kab sèvi avèk *flax seed* la nan manje nou ap manje. Se vrèman yon bon pwodui.

Sonje wi, non li an franse se: *Graine de lin*.

-**Koukouy Kanada:** Apre tout enfòmasyon sa yo nou fin pataje avèk lektè jounal la, rete pou mwen di nou mèsi. Mèsi anpil pa kalite pataj sa a. Anfèt, tankou Medjine epi Mendjaly Hyppolite esplike nou li a, nou dwe renmen cheve nou. Nou dwe devlope bon abitid nan fason nou pran swen cheve nou apati karakteristik natirèl yo.

Si nou pran san nou pou nou reflechi sou pwòp tèt nou, sou sa nou ye, nou va rive devlope anpil fyète nan tèt nou. Epi sa va ede nou travèse anpil pou nou tabli mounite nou toupatou kote nou ap viv. Nou dwe toujou sonje, se kreyòl nou ye! Se Ayisyen nou ye! Rasin nou se Lafrik.

Moun ki te ranmase enfòmasyon sa yo pou antrevi a se Michel-Ange Hyppolite (Kaptenn Koukouwouj), manm Sosyete Koukouy.